

Raadsvoorstel

Onderwerp:

Zienswijze gemeenschappelijke regelingen op begrotingswijziging 2023 en/of zienswijze op begroting 2024 van Omnibuzz, MGR, Maasveren, RUD en BsGW.

Jaarrekeningen 2022 Omnibuzz, MGR, Maasveren, RUD en BsGW

portefeuillehouder: Bob Vostermans

datum vergadering: 10 juli 2023

zaaknummer: 0889319283, 320052, 322225, 325239, 325828, 326330

Samenvatting

In de gemeenschappelijke regelingen waar Beesel onderdeel van uitmaakt, is bepaald dat de gemeenteraden de gelegenheid krijgen om hun zienswijze te geven op de begroting.

Voor de beleidsmatige ontwikkelingen verwijzen we naar dit raadsvoorstel en de begrotingswijziging(en) 2023, begrotingen 2024 en de jaarrekeningen 2022 van de GR's uit de bijlagen.

Voorstel

1. Kennis nemen van de begrotingswijziging 2 2023 Omnibuzz en geen zienswijze afgeven;
 - 1a. Kennis nemen van de begroting 2024 Omnibuzz en geen zienswijze afgeven;
 - 1b. Kennis nemen van de Jaarrekening 2022 Omnibuzz ter informatie
2. Kennis nemen van de begrotingswijziging 2023 MGR en geen zienswijze afgeven;
 - 2a. Kennis nemen van de begroting 2024 MGR en geen zienswijze afgeven;
 - 2b. Kennis nemen van de jaarrekening 2022 MGR ter informatie
3. Kennis nemen van de begrotingswijziging 2023 en geen zienswijze afgeven;
 - 3a. Kennis nemen van de begroting 2024 van Maasveren en geen zienswijze afgeven;
 - 3b. Kennis nemen van jaarrekening 2022 van Maasveren
4. Kennis nemen van de begroting 2024 RUD en geen zienswijze afgeven;
 - 4a. Kennis nemen van de jaarrekening 2022 RUD ter informatie
5. Kennis nemen van de memo ontwerpbegroting 2024 i.r.t. 1e begrotingswijziging 2023 BsGW en bijlage 1 & 2 van de memo en geen gewijzigde zienswijze afgeven;
 - 5a. Kennis nemen van de jaarrekening 2022 BsGW ter informatie

Toelichting raadsvoorstel

1. Aanleiding

We hebben de conceptbegrotingen 2024 van een aantal Gemeenschappelijke Regelingen (GR's) ontvangen. Van 3 GR's (Omnibuzz, MGR en Maasveren) hebben we ook een begrotingswijziging 2023 ontvangen. Van BsGW hebben we een memo met bijlage ontvangen waarbij de begrotingswijziging 2023 (zoals aangeboden in raadsvergadering van 5 juni) is doorberekend naar 2024. De GR's vragen u om kennis te nemen van deze stukken en indien nodig uw zienswijze te geven. Daarnaast zijn er jaarrekeningen ontvangen van Omnibuzz, MGR, Maasveren, RUD en BsGW over 2022 en dienen enkel ter informatie.

2. Doelstelling

Het uitgangspunt is om de begrotingen 2024 van de GR's, waar Beesel in deelneemt, gecoördineerd aan te bieden en te behandelen. Hiermee geven we een integraal beeld van de beleidsmatige en financiële ontwikkelingen bij de GR's. Omdat een aantal GR's (RUD, Maasveren en MGR SDLN) onlangs de begroting 2024 pas hebben ingediend, of toelichting hebben gegeven op de begroting (Omnibuzz) en BsGW op 1 maart de begroting 2024 al heeft gestuurd, worden de begrotingen in 2 rondes aangeboden. We voldoen op deze manier aan de wetgeving om binnen 12 weken te reageren.

3. Uitgangssituatie

De uitgangssituatie is: de bestaande gemeentelijke meerjarenbegroting en de conceptbegrotingen 2024 van de GR's.

4. Rol gemeente

De gemeente is deelnemer in de GR's en kan haar zienswijze geven.

5. Toelichting

Omnibuzz (portefeuillehouder M.J.R. Nijssen – van den Beucken)

Beleid

In 2016 is de gemeente Beesel toegetreden bij de GR-Omnibuzz. Omnibuzz organiseert voor de 30 gemeenten in de provincie Limburg het doelgroepen vervoer. Met het aanbieden van doelgroepenvervoer zorgt Omnibuzz voor een belangrijk netwerk in Limburg voor reizigers, opdrachtgevers en uitvoerders. Door dit vervoer slim te organiseren, wordt het vervoer voor de reiziger passend en kwalitatief hoogwaardig uitgevoerd en blijft het tegelijk betaalbaar. Omnibuzz is een kenniscentrum dat beschikt over gegevens van gebruikers, vervoerders, instellingen en overheden die ons in staat stellen alle belangen af te wegen en voor een optimale onderlinge afstemming te zorgen. Dit heeft tot voordelen geleid in bijvoorbeeld het organiseren van het Covid- en vaccinatie vervoer, maar ook voor in de toekomst het kunnen organiseren van het leerlingenvervoer en Wmo/Jeugd dagbestedingsvervoer.

Omnibuzz heeft in haar uitgangspuntennotitie een toelichting gegeven over relevante ontwikkelingen, beleidsmatige ontwikkelingen en financiële uitgangspunten. De uitgangspunten liggen in lijn met de eerder gestelde hoofduitgangspunten en kaders waarbinnen Omnibuzz werkt.

De belangrijkste pijlers waar Omnibuzz zich op inzet zijn:

- Minder doelgroepenvervoer door toeleiding naar voorliggende voorzieningen;
- Efficiënt doelgroepenvervoer en bundeling van vervoer;
- Investeren in een slimme organisatie

Gebruikers Omnibuzz in Beesel

De gemeente Beesel is 1 van 3 gemeenten die in het jaar 2022 en daarmee ook 2023 gemiddeld gezien hoog ligt in het gebruik van Omnibuzz versus andere gemeenten. Ons gebruik van Omnibuzz is weer gestegen tot ongeveer pre-corona tijd. Dit zorgt voor een andere verdeling in kosten waarbij we door het hogere gebruik dus gemiddeld hier meer betalen.

Er is gezamenlijk tussen de gemeente Beesel en Omnibuzz een controle gedaan waarom het gebruik bij ons als 1 van de 3 gemeente hoger ligt ten opzichte van het gemiddelde. Hieruit is geen direct aanwijsbare reden gevonden. We zien in het gebruik dat een vast aantal personen in de gemeente Beesel Omnibuzz veelvuldig gebruiken om bijvoorbeeld naar verpleeghuizen te gaan (bezoek van partner) dan wel naar het ziekenhuis te gaan. Dit gebruik bepaald een groot gedeelte van de totale gebruik Omnibuzz van Beesel. We zien dat deze selecte groep inwoners weer net zoveel is gaan reizen als voor Corona.

Financieel

Begrotingen 2023-2

Voor gemeente Beesel betekent dit dat de begroting 2023-1 (€ 217.601) ten opzichte van de begroting 2023-2 (€ 222.231) een wijziging laat zien van € 4.630 met de hierboven bovenstaande factoren.

Begroting 2024

Ten opzichte van de vorige begroting 2023 vallen de totale kosten €748.000 hoger uit.

Deze stijging is toe te schrijven aan de noodzakelijke verhogingen die Omnibuzz heeft moeten doorvoeren als gevolg van indexaties en de nieuwe cao-afspraken voor 2023.

Hierbij zijn de volgende factoren van belang:

- De NEA-index is met 13.7% historisch hoog. In de eerste begroting 2023 was rekening gehouden met een NEA-index van 3.5%;
- Er wordt vanwege COVID uitgegaan van het vervoersvolume van 2019 minus een afslag van 7,5%
- In de begroting van voorgaande jaren werd een opslagpercentage van 5% op het gerealiseerde vervoersvolume van het voorgaande jaar gehanteerd om een verdere stijging in het vervoersvolume op te vangen. Voor het jaar 2023 hebben de meeste gemeenten ervoor gekozen geen opslagpercentage toe te passen, ook de gemeente Venray niet.

Ook de indirecte vervoerskosten stijgen met €143.000 ten opzichte van de eerste begroting 2023. Het afsluiten van een nieuwe cao veroorzaakt dit. Verder stijgen de overheadkosten met €289.000. Als gevolg van onder andere een nieuw IT-beheer contract.

Voor de gemeente Beesel komen daarmee de kosten van Omnibuzz in 2024 uit op € 231.522.

Zienswijze

In overleg met de regiogemeenten wordt voorgesteld om de gemeenteraad geen zienswijze in te laten dienen, omdat er noch financieel noch operationeel aanleiding toe is op zowel de begrotingswijziging 2023-2 en de begroting 2024.

Het vervoer van Omnibuzz wordt naar tevredenheid uitgevoerd. Er is door Omnibuzz adequaat ingespeeld op de sterk teruglopende vervoersbewegingen en de fluctuaties daarin. Ook de financiële huishouding heeft Omnibuzz op orde.

MGR (Portefeuillehouder M.J.R. Nijssen – van den Beucken)

Beleid

In 2020 is samen met de zeven gemeenten het bestaansrecht van de MGR SDLN gevalideerd en is de visie op de MGR SDLN herijkt. Op basis hiervan is het uitvoeringsplan 2023-2026 opgesteld. Er is vanuit eerdere zienswijze gevraagd om dit uitvoeringsplan ook te delen met u als Raad, deze vindt u terug in bijlage 8.

De MGR heeft in het uitvoeringsplan 12 en 13 beschreven waar zij zich op gaan richten om tot goede uitvoering te komen van deze taken. Deze 'bouwstenen voor vertrouwen' zijn opgesteld in samenwerking met alle gemeenten en MGR over verschillende lagen. Aanvullend hierop zien we op pagina 23 de verwachte ontwikkelingen van de MGR in de nabije toekomst.

Er is hiernaast inhoudelijk en financieel een toelichting gegeven over zowel module 1 als module 2. Module 2 is de module waarbij de gemeenten Midden-Limburg mee doen en is georganiseerd voor het regionaal uitvoeren van Beschermd Wonen (BW), Maatschappelijke Opvang (MO) en Bemoeizorg & Preventie (B&P). Module 2 wordt gefinancierd door inkomsten van eigen bijdrage en de landelijk middelen voor BW en MO. Deze middelen gingen voorheen naar centrumgemeente Venlo. Wij leveren hier op dit moment dus geen eigen middelen aan.

Financieel

Begrotingswijziging 2023-2

De totale begrotingswijziging wijkt € 3.568.000 af ten opzichte van de initiële begroting, het bedrag wordt dus opgehoogd van € 26.710.000 (initiële begroting) naar € 30.278.000 (begrotingswijziging). Een overgroot gedeelte van deze kostenstijging is de wettelijke taak die we moeten uitvoeren voor het bieden van Beschermd Wonen.

Voor de gemeente Beesel is er een afwijking van € 27.694. Deze kosten zijn neutraal verwerkt in de 1e berap, gezien dit inkomsten en uitgaven zijn.

Ontwerpbegroting 2024

Uitvoering module 1 en module 2.

Met de ontwerpbegroting komt het budget voor de uitvoeringskosten van de MGR uit op € 2.797.461. Dit is een verhoging ten opzichte van de primaire begroting 2022 (€ 2.665.261). De gemeentelijke bijdrage voor Beesel in 2023 komt uit op € 95.217.

Module 2 Regionale begroting MO, BW, B&P

Onder module 2 betaalt de MGR namens de gemeenten van Noord- en Midden-Limburg de maatwerk aanbieders die beschermd wonen, maatschappelijke opvang en/of Bemoeizorg & Preventie (BW, MO en B&P) bieden. We krijgen vanuit het Rijk budget hiervoor om invulling te geven aan deze wettelijke taak voor deze ernstig kwetsbare doelgroep.

Hiernaast zijn afspraken gemaakt over dit totale budget wat nog regionaal verdeeld wordt onder gemeenten van module 2. Doelstelling van dit budget is dat gemeenten lokaal invulling geven aan BW, MO en B&P. Denk hierbij aan het ontwikkelen aan voorliggend veld en het organiseren van de toegang.

We ramen hierbij het budget onder module 2 neutraal in de begroting, gezien we dit bedrag krijgen en ook uitgeven voor lokale invulling.

De totale begroting module 2 komt uit op € 57.329.000 in 2024.

Zienswijze

Het advies is om geen zienswijze in te dienen op de begroting 2023. De MGR SDLN is operationeel en financieel in control.

Maasveren (portefeuillehouder M. Roelofs)

Beleid

De deelnemende gemeenten van de GR Maasveren willen de Maasveren zo duurzaam als mogelijk laten varen. Dit heeft geresulteerd dat de brandstof waarop de veerponten varen uit 100% blauwe diesel bestaat. Hiermee is er nagenoeg geen CO2 uitstoot meer en zijn de roet en fijn stof uitstoot beduidend lager. Het verschil in kosten tussen normale diesel en blauwe diesel fluctueert heel sterk door de marktwerking van de laatste jaren. Hierom is gekozen voor een proefperiode van een jaar waarbij de brandstof leverancier op gezette tijden overleg heeft met de centrumgemeente over de prijsontwikkelingen. Op basis van de verkregen informatie zat er een verschil in van rond de €0,20, wat in februari al opliep naar €0,50 en in mei al pieken had van meer dan €0,80.

De deelnemende gemeenten zijn het met elkaar eens dat de GR een maatschappelijke taak heeft in duurzaamheid, maar dat er wel een afweging in kosten baten analyse moet zijn. Gemeente hebben immers een voorbeeldfunctie maar er moet een balans zijn tussen prijs en duurzaamheid.

Zoals de prijzen nu zijn zal de GR meer dan €100.000 per jaar moeten bijbetalen. Als de markt blijft zoals deze nu is, zal dit oplopen naar €175.000. De kosten hiervan worden nu uit de rekening courant gehaald (reserve maasveren). Die reserve is er voor om over een aantal keren de veerponten volgordekelijk duurzaam te maken en op langere termijn te kunnen vervangen.

Als de brandstofkosten uit deze reserve geput blijft worden voor de blauwe diesel dan kan de slag voor de werkelijke verduurzaming op termijn niet gemaakt worden.

Daarom is besloten binnen de GR om te stoppen met het gebruik ervan.

Door het hoogwater van juli 2021 zijn enkele walkades uitgespoeld. De GR gaat kijken of dit op een manier op te lossen is om bij een volgend hoogwater te voorkomen dan wel te verminderen.

Per 1 januari 2023 is er een nieuwe concessieovereenkomst gesloten met de huidige exploitant voor de duur van 5 jaar

Financieel

Met de bijstelling van de begroting 2023 á € 100.000 wordt herstelwerk van veerstoepen en walkades mogelijk gemaakt, als gevolg van het hoge water van juli 2021. Het gereserveerde bedrag was in de begroting 2022 al bestuurlijk geaccordeerd.

Herstelwerkzaamheden zijn in 2022 niet tot uitvoering gekomen en hiermee doorgeschoven naar 2023.

Zowel de begrotingswijziging 2023 als de begroting 2024 hebben geen financiële consequenties voor de deelnemende gemeenten. De kosten en investeringen worden geheel gedekt binnen de exploitatie van de Maasveren.

Er is hiermee geen sprake van een structurele financiële bijdrage van of aan de gemeenten.

Zienswijze

Wij adviseren om geen zienswijze af te geven.

RUD (portefeuillehouder M. Roelofs)

Beleid

In december 2022 hebben we de kadernota 2024 van de RUD ontvangen. In deze kadernota was aangekondigd dat de structurele financiële consequenties vanuit het "plan van aanpak doorontwikkeling Omgevingsdienst Limburg Noord" verwerkt zouden worden in de begroting

2024. In dit plan van aanpak is de benodigde omslag beschreven en voor 6 onderdelen is aangegeven hoe dit nader uit te werken. Het gaat hierin om:

- Uniformiteit in regionaal uitvoeringsbeleid;
- Verbeteren jaarlijks Regionaal Uitvoeringsprogramma (RUP);
- Werken volgens de (wettelijke) kwaliteitscriteria;
- Beter inzicht in de voortgang (monitoring);
- Aansturing versterken;
- Aanpassen gemeenschappelijke regeling.

De eerste 2 onderdelen zijn in eerste aanzet uitgewerkt. In de loop van 2023 worden de verschillende werkprocessen van het plan van aanpak nog verder uitgewerkt. Het Algemeen Bestuur RUD heeft geconstateerd dat de plannen nog niet voldoende zijn uitwerkt, besproken c.q. onderbouwd om op dit moment al structurele consequenties in de begroting 2024 te kunnen opnemen.

Financieel

Gelet op het voorgaande is de voorliggende begroting een beleidsarme begroting welke is gebaseerd op de begroting 2023, de (concept) jaarrekening 2022 en de bekende ontwikkelingen. Deze beleidsarme begroting is ter consultatie voorgelegd aan het lijnmanagersoverleg en de financiële adviseurs. Wanneer er later dit jaar meer duidelijkheid is over de financiële consequenties van het plan van aanpak, overweegt de RUD om hiervoor separaat een begrotingswijziging op te stellen welke aan u zal worden voorgelegd.

Zienswijze

Wij adviseren om geen zienswijze af te geven.

BsGW (portefeuillehouder B.C.M. Vostermans)

Beleid

In de periode tussen de aanlevering van het raadsvoorstel en daadwerkelijke raadsvergadering van 5 juni 2023 heeft BsGW een aanvullende memo met bijlagen gestuurd die betrekking heeft op de ontwerpbegroting 2024. In de 'memo ontwerpbegroting 2024 i.r.t. 1e begrotingswijziging 2023' zijn de financiële consequenties van de begrotingswijziging 2023 doorberekend naar de ontwerpbegroting 2024.

Omdat de zienswijze op de GR BsGW gebaseerd was op de oude begroting bieden wij in deze raadscyclus de meest recente ontwerpbegroting 2024 aan zodat er opnieuw een zienswijze afgegeven kan worden.

Beleidsmatig verandert er niets ten aanzien van de begroting.

Financieel

De nagezonden memo geeft weer dat de financiële bijdrage in de ontwerpbegroting 2024 zal toenemen. De toename komt tot stand doordat in de 1e begrotingswijziging 2023 een stijging in de financiële bijdrage van ongeveer € 12.000,- werd aangegeven. Deze extra bijdrage is structureel meegenomen voor de komende jaren waardoor de eerste ontwerpbegroting 2024 niet het juiste financiële beeld laat zien.

In de recente ontwerpbegroting 2024 komt de bijdrage neer op ongeveer € 253.000

Zienswijze:

Ondanks de gewijzigde ontwerpbegroting 2024 adviseren wij om de reeds ingediende inhoudelijke punten op de zienswijze van de ontwerpbegroting 2024 in stand te houden.

a. Financieel

	GR	Bijdrage gemeent e 2023	Bijdrage gemeente 2024	Verschil	I/S *	Verwerkt in begroting	Loon- index ering	Prijs- indexering
	MEV						5,2% cijfer s 2024	3,90% cijfers 2024
1.	Omnibuzz	222**	231	9	S	Ja	2,5%	3,5%
2.	MGR	234**	209	-25	S	Ja	4,7%	8%
3.	Maasveren	0	0	0	nvt	Nee	2%	2%
4.	RUD	1	1	0	S	Ja	1,5%	1,5%
5.	BsGW	267**	253	-14	s	Nee	3,3%	5,9%
	Totaal	724	694	- 30				

* I= incidenteel, S=structureel

** Na wijziging 1e berap 2023

Begrotingswijziging 2023

	GR	Bijdrage Gemeente 2023	Bijgestelde Bijdrage 2023	Ver sch il	I / S *	Verwerkt in begroting Beesel?
1.	Omnibuzz	218	222	4	S	Nee Verwerken we in 1e berap 2023
2.	MGR	207	235	28	S	Nee. Verwerken we in 1e berap 2023
3.	Maasveren	0	0	0		-

* I= incidenteel, S=structureel

Indexering:

Wij concluderen dat GR-s voor loon- en prijsindexering verschillende percentages gebruiken. Voor de begrotingen 2024 willen we akkoord gaan met de meest actuele MEV-indexaties (Macro Economische Verkenning). Dit zijn voor 2024 voor lonen 5,2% en 3,9% voor overige kosten.

b. Juridisch

Op basis van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (artikel 34, lid 2) is een samenwerkingsverband verplicht om uiterlijk 15 september de vastgestelde begroting van het daaropvolgende jaar aan de provincie (toezichthouder) te sturen. Daarom worden de conceptbegrotingen nu al aan u voorgelegd. In de verschillende gemeenschappelijke regelingen is bepaald dat u de gelegenheid krijgt om een zienswijze te geven op de begroting, alvorens deze wordt vastgesteld door het bestuur van de regeling.

c. Risico's

De gemeente Beesel benoemt de risico's t.a.v. de GR's in de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing van de jaarrekening en de begroting. Op basis van de begroting 2023 van de GR's zijn deze risico's ongewijzigd.

6. Visie Blij in Beesel

De samenwerking met anderen gemeenten uit de regio in de GR's behoort tot het speerpunt 'samenwerking' in de toekomstvisie Blij in Beesel

7. Toegankelijkheid

8. Duurzaamheid

Niet van toepassing

Bijlagen

- Bijlage 1: Raadsbesluit
- Bijlage 2: Omnibuzz Begrotingswijziging 2023-2
- Bijlage 3: Omnibuzz begroting 2024
- Bijlage 4: Omnibuzz Jaarrekening 2022
- Bijlage 5: MGR Begrotingswijziging 2023 MGR
- Bijlage 6: MGR Ontwerpbegroting MGR
- Bijlage 7: MGR Jaarrekening 2022 MGR
- Bijlage 8: MGR Uitvoeringsprogramma 2023-2026 MGR
- Bijlage 9: Begrotingswijziging 2023 Maasveren
- Bijlage 10: Ontwerpbegroting 2024 Maasveren
- Bijlage 11: Jaarrekening 2022 Maasveren
- Bijlage 12 Ontwerpbegroting 2024 RUD
- Bijlage 13 Jaarrekening 2022 RUD
- Bijlage 14: Memo ontwerpbegroting 2024 in relatie tot 1ste begrotingswijziging 2023 BsGW
- Bijlage 15: Bijlage 1 & 2 bij Memo ontwerpbegroting 2024 in relatie tot 1ste begrotingswijziging 2023 BsGW
- Bijlage 16: Jaarrekening 2022 BsGW